

13 GRUDNIA 1981

STAN WOJENNY

Teraźniejszy grudzień kojarzy nam się jedynie ze zbliżającymi się wielkimi świętami. Ale 40 lat temu grudzień był mniej wesołym okresem, na ulicach stały czołgi i wozy milicyjne. W nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku Wojciech Jaruzelski wprowadził stan wojenny, a władzę w Polsce przejęła nielegalnie Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego. Próbowano zniszczyć NSZZ "Solidarność", legalny związek zawodowy, aresztowano wielu jego przywódców, manifestacje i strajki brutalnie stłumiono, a społeczeństwo zostało przez generała Jaruzelskiego odcięte od świata. Jediną formą uzyskiwania informacji było Radio Wolna Europa, lecz odbiór tej stacji był surowo zabroniony i karany. W kilkuset zakładach i instytucjach w całym kraju wybuchły strajki polegające na strategii biernego oporu. Nie zawsze jednak dawali się okładać milicji i przygotowywali się do obrony. W kopalni Wujek w Katowicach pluton specjalny ZOMO otworzył ogień z broni maszynowej. Sześciu górników zginęło na miejscu, trzech zmarło w szpitalu. Społeczeństwo zaprzestało strajków, bo ludzie zobaczyli, że władza gotowa jest użyć wszystkich możliwych środków, by złamać opór. Zatrzymano i aresztowano dziesiątki tysięcy osób. Ponad 11 tys. z nich postawiono zarzuty. Średnia wysokość wyroku to 3 lata więzienia. W grudniu 1982 r. władze PRL rozpoczęły przygotowania do wygaszenia stanu wojennego. 18 grudnia Sejm uchwalił specjalną ustawę, która umożliwiała władzy dalsze łamanie praw obywatelskich. Jedną z przyczyn tej decyzji była planowana na czerwiec 1983 r. pielgrzymka Jana Pawła II do Polski. Władze Stolicy Apostolskiej i episkopat uzależniły przybycie Ojca Świętego od zniesienia stanu wojennego. Władze zdecydowały się więc na wariant pośredni, który byłby do przyjęcia dla obu stron. Stan wojenny w Polsce został zniesiony 22 lipca 1983 roku. Wydarzenia te rzutują na całkowicie inny grudniowy nastrój. Pamiętajmy o tych odważnych Polakach i bądźmy im wdzięczni za wolność, którą dziś mamy.

Patrycja

13 grudnia 1981

13 grudnia 2021

Gdy gaśnie pamięć ludzka, dalej mówią kamienie

W ramach tego projektu na lekcjach historii uczniowie klas czwartych i trzecich mieli okazję zobaczyć film dokumentalny pt. "Nie zabierajcie mamy".

Ten przejmujący obraz ma na celu przedstawienie nieopowiedzianej do tej pory historii działaczek „Solidarności” - kobiet aresztowanych i internowanych w trakcie trwania stanu wojennego. W filmie umieszczono wspomnienia ówczesnych dzieci, które były naocznymi świadkami aresztowania swoich matek, pokazując tym samym, jak wielkie piętno wywarły tamte wydarzenia na ich dalszym dorosłym życiu.

Emisja ta jest częścią ogólnopolskiego projektu "Gdy gaśnie pamięć ludzka, dalej mówią kamienie", do którego realizacji włączyły się wszystkie szkoły wchodzące w skład naszego CKZiU.

Mroczny czas stanu wojennego był bolesny dla wówczas żyjących Polaków i bardzo istotny historycznie w życiu nas wszystkich.

Już w październiku uczniowie całego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego mogli w holu głównym Ekonomia obejrzeć wystawę fotograficzną, wzbogaconą o ważny komentarz historyczny, prezentującą obrazy stanu wojennego.

W ten sposób młodzież miała szansę zobaczyć wyimki tej strasznej rzeczywistości czasów totalitarnych. Piękne a jednocześnie przerażające w swej wymowie zdjęcia upamiętniają ofiary reżimu komunistycznego, ludzi, którzy nie wahali się, by narażać życie w walce o wolną i niepodległą Polskę.

CO KAŻDY POLAK O STANIE WOJENNYM WIEDZIEĆ POWINIEN

QUIZ CZY WIESZ, CO ZDARZYŁO SIĘ W POLSCE 40 LAT TEMU I DLACZEGO?

Prezentujemy Wam podstawowe pytania dotyczące znajomości historii wprowadzenia stanu wojennego w Polsce w 1981 roku. Odpowiedzi znajdziecie na kolejnej stronie naszej gazetki. Zapraszamy do zabawy! Sprawdźcie się sami!

- 1. Dlaczego wprowadzono stan wojenny 13 grudnia 1981 roku w Polsce?*
- 2. Jakie argumenty na wprowadzenie stanu wojennego głosili jego zwolennicy?*
- 3. Co się zdarzyło w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku w Polsce?*
- 4. Co się wydarzyło w Polsce w kolejnych dniach po ogłoszeniu stanu wojennego?*
- 5. Jak na wprowadzone restrykcje zareagowała "Solidarność"?*

Solidarność

HISTORIA MAGISTRA VITAE EST HISTORIA JEST NAUCZYCIELKĄ ŻYCIA

QUIZ O STANIE WOJENNYM - ODPOWIEDZI SPRÓBOWAŁEŚ SWOICH SIŁ? SUPER!!!

1. Bo w społeczeństwie polskim wzrosło poparcie dla NSZZ "Solidarność";
Bo działacze PZPR obawiali się utraty władzy;
Bo zmniejszenie produkcji, brak podstawowych towarów, mimo reglamentacji, radykalne zmniejszenie dostaw paliw z ZSRR spotęgowały kryzys gospodarczy;
Bo władze poprzez propagandę państwową szukały pretekstu do siłowego stłumienia opozycji;
Bo wzrosły naciski ZSRR na stłumienie "Solidarności".
2. Bo uważali, że duże było zagrożenie interwencją ZSRR (IX 1981 ogromne manewry wojskowe Zapad-81 wyglądające jak próba inwazji);
Mimo że po ujawnieniu przez USA wiedzy o takich przygotowaniach (dzięki działalności szpiega CIA, płk. Ryszarda Kuklińskiego) ZSRR naciskał na stłumienie "Solidarności" wyłącznie siłami PRL.
3. przerwanie połączeń telefonicznych i emisji RTV w całym kraju;
uchwała Rady Państwa PRL o wprowadzeniu stanu wojennego
przejęcie kierownictwa przez Wojskową Radę Ocalenia Narodowego – WRON (grupę generałów pod przewodnictwem Wojciecha Jaruzelskiego)
opanowanie przez wojsko i milicję głównych obiektów i miast w całym kraju
internowanie (*pozbawienie wolności bez wyroku sądu, na podstawie decyzji władz administracyjnych*)
wg przygotowanych list działaczy "Solidarności" i ekipy Gierka (łącznie ok. 10 tys. osób)
pacyfikacja (*stłumienie protestu, manifestacji, oporu przeciwko władzy (dosł. 'uspokojenie', ale pacyfikacja zwykle odbywa się siłą)*) trwających strajków przez wojsko i ZOMO
4. rozpowszechnienie informacji o stanie wojennym (nieustannie powtarzane przemówienie gen. W. Jaruzelskiego w radiu i TV, plakaty)
patrole wojskowe i milicyjne (pokaz siły – czołgi na ulicach); wiele osób powołanych do służby wojskowej lub w milicji;
"godzina milicyjna", zakaz przemieszczania się między miastami bez przepustki od władz, cenzura listów;
siłowe rozbicie manifestacji i strajków (16 XII 1981 kopalnia "Wujek" w Katowicach – 9 zabitych górników);
"komisarze wojskowi" w przedsiębiorstwach i instytucjach, militaryzacja głównych zakładów pracy (wojskowa dyscyplina, sąd wojskowy za odmowę pracy);
zawieszenie działalności niemal wszystkich gazet i stowarzyszeń, zakaz zgromadzeń i strajków;
zamknięcie granic (wstrzymanie lotów i rejsów do i z Polski – wiele osób przebywających za granicą zdecydowało się pozostać na emigracji)